

svare Bygningskrigsstat. Hvorfor har det ærede Udvalg ikke lagt dette Beløb til Næringskrigsstaten, og da sammenlignet det hele Beløb med hvad der svares forholdsvis af Hartkorn paa Landet; jeg troer sandelig, at det havde været rigtigere. Naar vi eftersee Motiverne for Krigsstatloven af 1848 saaledes, som de bleve forelagt Stænderne, da Loven der i sin Tid blev behandlet, vil man see, at det der er yttret, at Regjeringen formeente, „at Beløbet af denne Krigsstat ikke burde ansattes høiere,“ (Regjeringen har altsaa seet ogsaa dengang, at man muligvis kunde mene, at det ikke var høit nok) „deels med Hensyn til det Tab og Tryk, som nærværende Conjuncturer medføre for Næringsveiene, deels med Hensyn til at de betydeligere næringsdrevende Borgere ogsaa ville have at udrede Krigsstat som Besiddere af faste Eiendomme.“ Disse vare de to Grunde, hvorfor Beløbet af Næringskrigsstaten i Krigsstatsloven 1848 ikke blev høiere. Jeg vil nu spørge, om Noget Væsentligt heri er forandret. Jeg vil spørge, om det Tab og Tryk, som de nærværende Conjuncturer medføre for Næringsveiene, er mindre end dengang? Jeg troer, det er større. Jeg troer ogsaa her at kunne erindre om, hvad den ærede Finantsminister gjentagne Gange har yttret, at det er det andet Aar, at en Krigsstat er paabudet, og at den altsaa nu maa falde tungere end det første Aar. Naar man gaaer ud herfra og betænker, at man ikke har forøget Krigsstaten for nogen anden Borgerklasse i Landet, maa jeg meget beklage, at man særligt har paataenkt at forøge den for de smaa Borgere i Kjøbstæderne; thi, hvad Næringsstaten angaaer, maa man dog nærmest tænke paa de mindre formuende Kjøbstadsborgere. Jeg maa saameget mere beklage dette, som man vil vide, at Kjøbstæderne i Almindelighed havde ventet i denne Session at faae en Lov forelagt om Ophævelse af Consumtionen og Formalingss afgiften (Hør!); men den er ikke forelagt. Det er in confesso mellem Regjeringen og Rigsdagen, at Consumtionen bør hæves, og bør fordeles paa anden Maade paa hele Landet. Men kan man ikke allerede iaar faae den hævet, saa at Kjøbstæderne endnu i eet Aar maa bære den, da er det en forøget Grund til

nu ikke at fordoble Næringskrigsstaten for dem tillige. Man siger, at dette Beløb er mindre betydeligt og ikke værd at tale om; naar det ikke er værd at tale om og er mindre betydeligt, maa det være fra Statens Standpunkt betragtet, men er det ubetydeligt fra Statens Standpunkt, saa er der saameget mindre Grund til at fordoble denne Stat. Men med Hensyn til de 2de maa man vel tage sig tagt for at sige, at dette Beløb er mindre betydeligt, fordi det forekommer mangen En af os saaledes. Den, som sidst betalte 3 Mk. i Næringsstat, men som nu skal udrede 1 Rbd. — om ham kan man ikke sige, at det er et ubetydeligt Tillæg; jeg troer, at dette Tillæg for den Paagældende kan være besværligere at udrede, end et Tillæg af 50 Rbd. blev for den, som forhen svarede 50 Rbd. — Det er idetmindste, forekommer det mig, høist karakteristisk at see, hvilken Aand der i det Hele gaaer igjennem dette Krigsstats Lovudkast. det gaaer ud paa at fordoble Krigsstaten for Borgerne i Smaakjøbstæderne; det gaaer ud paa at forringe den for Geistligheden; det gaaer ud paa at forøge den for Fæsternerne, for at kunne forringe den for Jorddrotterne; og da der fremkom et Forslag i Thinget om ogsaa at paalægge 2 Skpr. Hartkornbesidderne Krigsstat, hvilket ikke fandtes i Lovudkastet, hørte vi den ærede Finantsminister understøtte og forsvare det; der er saaledes igjennem hele Loven en Bestræbelse efter at bebyrde de Smaa for at lette de Andre, og det forekommer mig at være en ganske mærkelig Aand for Dieblisket. Den Mand, som i sin Tid i Stænderne forsvarede Krigsstatsloven af 1848, og altsaa og forsvarede de Sætsler, som da bleve antagne, han har som Finantsminister forelagt os et Lovudkast, som gaaer en ganske anden Vej. Stænderne, som jo vides kun repræsentere en privilegeret Deel af Folket, gif ind paa at forstaae de Smaa; men den nærværende Forsamling synes, skjøndt udgaaet af Valg af hele Folket, at ville hylde den Aand, som gaaer igjennem det forelagte Lovudkast. I Sandhed det er mærkeligt! Jeg vil bede de Herrer, som saameget frygtede den brede Valgbasis, at lægge vel Mærke hertil, at Thinget,